

Stručnjaci poručuju da se učine maksimalni naponi za iznalaženje mogućnosti dizanja kvaliteta eksploatacionih rezervi, i smanjenje opterećenosti količinama iskopina. Osnovni problem koji opterećuje položaj kompleksa proizvodnje bakra u Srbiji predstavlja nizak kvalitet eksploatacionih rezervi rude, njihova sve veća dubina i velika količina iskopina potrebnih za proizvodnju jedne tone bakra, pa samim tim i njegova konkurentnost sa ostalim kompanijama u svetu je na vrlo niskom nivou. Grupa autora u sastavu Radmilo Nikolić, Nenad Vušović, Igor Svrkota i Branislav Mihajlović, sa Tehničkog fakulteta u Boru, bavila se ovom temom, kao i analizom glavnih karakteristika svetskog tržišta bakra: trendovi potrošnje, trendovi proizvodnje, eksploatacione rezerve bakra – kumulativne i po veku trajanja, kao i uticaj novih rudarskih projekata na projekciju balansa, odnosno debalansa ponude i tražnje bakra na svetskom tržištu.

Naime, ono na šta autori ukazuju, između ostalog, je i statistika koja govori da je proizvodnja bakra u Srbiji do kraja sedamdesetih godina prošlog veka imala rast, osamdesetih i devedesetih godina je došlo do stagnacije, dok je tokom prve decenije dvadeset prvog veka došlo do značajnog pada proizvodnje i urušavanja nekada moćnog sistema za proizvodnju i preradu bakra. Početkom druge decenije ovog veka, odnosno u poslednjih nekoliko godina, Republika Srbija je preuzela nadležnost nad proizvodnjom bakra i započela program rekonstrukcije, modernizacije i stabilizacije njenih proizvodnih kapaciteta. Taj program je 2010. godine započeo da se konkretizuje kroz jedan sveobuhvatan tehnološki i organizacioni zahvat, uz vrlo obiman nivo investicija. Zbog značaja i uticaja pomenutog programa na ukupan razvoj Republike Srbije u celini, u radu je data stručna ocena sadašnjeg položaja kompleksa proizvodnje bakra na svetskom tržištu, kao i projekcija budućeg položaja u skladu sa pomenutim programom.

Imajući u vidu navedeno, stručnjaci preporučuju da se učini maksimalan napor za iznalaženje mogućnosti dizanja kvaliteta eksploatacionih rezervi i smanjenje opterećenosti velikim količinama iskopina. To se može postići, smatraju oni, tako što kompleks proizvodnje bakra u Srbiji treba najozbiljnije razmotriti dosta istraženo i delimično pripremljeno rudno ležište „Borska Reka“, koje je u sagledavanjima strategije razvoja nepravedno zapostavljeno. Kvalitet njegovih ukupnih rudnih rezervi je na znatno višem nivou od onih koje su obuhvaćene u razvojnim programima i nije opterećeno velikim količinama iskopina po toni proizvedenog bakra.